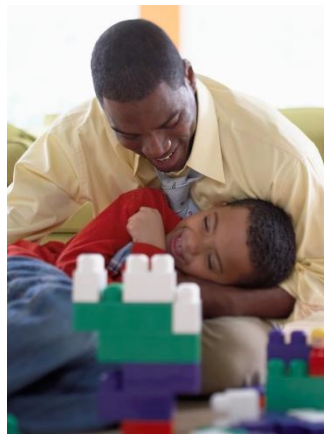
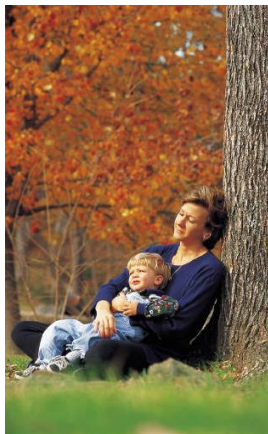

Plan for veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Askøy kommune

"Se mer på mulighetene enn på vanskelighetene.

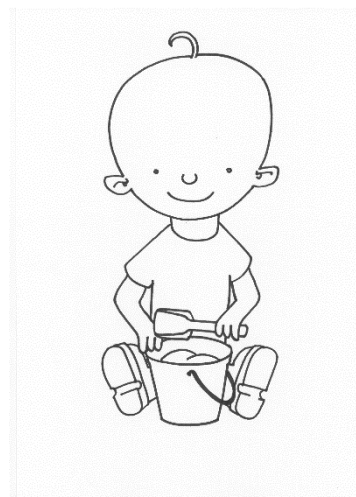
Grip hver dag som en underlig gave til deg".. 😊

Barnehagen

Alt jeg egentlig trenger å vite om hvordan jeg skal leve og hvordan jeg skal være, lærte jeg i barnehagen. Visdommen var ikke å finne på universitetet, men i sandkassa i barnehagen.

Dette var det jeg lærte:

- Dele med andre
- Opptre realt
- Ikke slå
- Legge ting tilbake der du fant dem
- Rydd i ditt eget rot
- Ikke ta noe som ikke er ditt
- Be om unnskyldning når du sårer noen
- Vask hender før du spiser
- Skyll ned etter deg på toalettet
- Du har godt av varme småkaker og kald melk
- Lev et avbalansert liv - lær litt og tenk litt, og tegn mal og syng, og dans og lek og arbeid hver dag
- Ta en liten lur hver ettermiddag
- Når du går ut i verden, så se opp for trafikken, hold hverandre i hendene, og hold sammen
- Vær oppmerksom på under. Husk det lille frøet som plantes: Røttene vokser nedover og planten vokser oppover, og egentlig er det ingen som vet hvordan eller hvorfor, men slik er vi alle sammen
- Gullfisk, hamstere, hvite mus og til og med det lille frøet i boksen med skumplast - alle dør. Det gjør vi også
- Og husk de første barnebøkene og det første ordet du lærte - det største av alle ord - SE!

Alt du trenger å vite er der et sted. Den gylne regel og kjærlighet og grunnleggende hygiene. Økologi og politikk og sunn livsførsel.

Robert Fuglum

"Alt jeg egentlig trenger å vite, lærte jeg i barnehagen".

Fra "Uvanlige tanker om uvanlige ting". Cappelen 1989

Innledning

Planen er et viktig steg mot en systematisk veiledning av nyutdannede barnehagelærere i Askøy kommune, og bygger på erfaringer vi har gjort siden barnehageåret 2011/2012, samt føringer sentralt for å sikre eiers ansvar for å tilby veiledning. Veiledningen skal sikre best mulig overgang mellom utdanning og yrke, og skal bidra til å rekruttere og beholde dyktige barnehagelærere i barnehagen.

Barnehageeier har ansvar for at nytilsatte nyutdannede barnehagelærere får et tilbud om veiledning, og styrer har ansvar for gjennomføringen av tilbudet. Kommunen som lokal barnehagemyndighet, skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal ha etablerte arenaer for dialog og samarbeid med barnehageeiere, arenaer som bl.a. skal motivere eiere og spre informasjon om veiledning.

I vår kommune ønsker vi å sikre at alle tar ansvar for denne viktige oppgaven, og samarbeider i hele barnehagesektoren for å lykkes med et systematisk og kvalitetsmessig godt veiledningstilbud til nyutdannede barnehagelærere i alle våre barnehager.

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet og KS har inngått en avtale om å arbeide målrettet for at nyutdannede i barnehage og skole skal få tilbud om veiledning

St.meld. nr. 41 (2008-2009) Kvalitet i barnehagen:*alle nyutdannede lærere i barnehage og skole bør tilbys veiledning det første året i yrket. Veiledning bidrar bl.a. til at de nyutdannede bedre ser nytten av det de har lært i utdanningen og styrker sin faglige identitet.*

St.meld. nr 22. (2010-2011) Motivasjon- Mestring- Muligheter: *Departementet vil arbeide målrettet for at veiledning til nyutdannede lærere skal bli et ordinært tilbud i alle kommuner.*

Veiledning for nyutdannede lærere - barnehage, grunnskole og videregående opplæring: Barnehagelærer- og læreryrket er spennende, krevende og komplekst. Denne kompleksiteten kan ikke fullt ut læres i en grunnutdanning. Enkelte sider læres best når man har begynt å jobbe. www.nyutdannede.no

Suksessfaktorer

- Etablerte gode samarbeidsrelasjoner mellom private og kommunale aktører om veiledning
- Egen koordinator i barnehageadministrasjonen
- Tilbudet er forankret i introduksjonsprogram for nytilsatte
- Møteplasser/samlinger for nyutdannede barnehagelærere for faglig påfyll og erfaringsutveksling
- Utgangspunkt i nyutdannedes utfordringer og behov, at de kan påvirke innhold
- Mulighet for å gjennomføre veiledningen innenfor arbeidsplanfestet tid.
- Avsatt tid for veiledere for å forberede og gjennomføre veiledning
- Veiledere har mulighet til å delta i faglig nettverk for veiledere
- Erfarne og godt kvalifiserte veiledere som bidrar til den nyutdannede sin profesjonelle utvikling og læring
- Veiledningskompetanse hos veiledere, og mulighet for å ta videreutdanning rettet mot veiledning av nyutdannede førskolelærere.
- Systematisk veiledning over tid

Askøy kommune – barnehageeier

Askøy kommune har fokus på kvalitet i barnehage, og systematisk oppfølging og veiledning av nyutdannede barnehagelærere er en del av dette arbeidet. Vi definerer barnehagelærere som nyutdannet det første året etter endt utdanning, men her må barnehagen selv vurdere og ta individuelle hensyn med tanke på videre oppfølging.

Mål med veiledningen:

- ❖ Best mulig overgang mellom utdanning og arbeidsliv
- ❖ Rekruttere og beholde barnehagelærere
- ❖ God start på yrkeslivet
- ❖ Trygghet, trivsel og utvikling i jobben
- ❖ Støtte i sin profesjonsutvikling
- ❖ Kontakt med likesinnede
- ❖ Sikre kvaliteten i barnehagene

Overgangen fra utdanningsinstitusjon til arbeidslivet, kan være vanskelig. Det er viktig at alle nyutdannede får en god start, og opplegget rundt den nyutdannede må ta hensyn til dette. Trygghet, trivsel og mestring er grunnleggende for å få en god utvikling i jobben. De må få tro på egne evner, og få støtte i sin

profesjonelle utvikling. I årene fremover trenger barnehagene våre nye ansatte, og rekruttering av barnehagelærere kan bli en stor utfordring. I stillingsannonser må informasjon om oppfølging/veiledning av nyutdannede tas med for å tiltrekke søkere til stillinger i vår kommune.

Oppfølging og veiledning

Alle barnehagene i kommunen, private og kommunale sender inn melding innen 15. august til Fagavdeling barnehage om nyutdannede i sin barnehage (navn, mobilnr/tlf, mailadresse). Tilsettes det flere gjennom året, meldes de inn fortløpende.

De nyutdannede blir invitert til den første samlingen i begynnelsen av september. Innhold første samling:

- Etablere kontakt
- Å være nyutdannet - hvordan oppleves det
- Lederrollen
- Å arbeide med egen profesjonsutvikling
- Organisering av veiledning - nettverksamlinger
- Velge tema for videre samlinger
- Verdien av veiledning

Organisering og ansvar

Gjennom utdanningen blir barnehagelærere kvalifisert for yrket. Det er likevel sider ved arbeidet som en lærer best gjennom erfaring og praksis. Målrettet veiledning skal sikre en best mulig overgang mellom utdanning og yrke. Veiledningen skal bidra til refleksjon over eget arbeid og gi støtte i mestring av forventninger og krav. Målsettingen er læring og utvikling.

I Askøy kommune organiserer vi det som følger:

- Nettverkssamlinger for nyutdannede barnehagelærere i kommunale og private barnehager
 - Ansvar for samlingene: Fagavdeling barnehage
 - Halvdagssamlinger - 2 hver høst og 2 hver vår
- Nettverksgrupper
 - Ansvar for samlingene: Fagavdeling barnehage
 - 1,5 time - 1-3 ganger mellom nettverkssamlingene
- Oppfølging og veiledning i den enkelte barnehage med utpekt veileder/mentor
 - Ansvar: Styrer i den enkelte barnehage
 - Det må settes av tid til veiledning- planlegges inn i driften i barnehagen og tidfestes
 - Viktig med oftere veiledning i starten
 - Vi anbefaler at det settes av tid til veiledning hver 14 dag de to første månedene og videre ca 1 gang pr måned de neste månedene

Aktuelle tema:

- Ledelse av barnegruppe
- utfordringer i relasjon til enkeltbarn
- Barn med særskilte behov
- Ledelse og samarbeid med pedagogiske medarbeidere
- Samarbeid med kollegaer
- Konflikthåndtering og kommunikasjon i samarbeid og relasjon med kollegaer og barn
- Samarbeid barnehage - hjem
- Ta vare på seg selv og videre profesjonell utvikling
- Tidspress

Arbeidsformer:

- Samtaler/drøfting av aktuelle problemstillinger. Både de nyutdannede og Fagavdeling barnehage kan melde inn tema
- Samtale/veiledning i grupper
- Tema som det foreleses om

Barnehagenivå

Barnehagestyrer/daglig leder har ansvar for å tilrettelegge for oppfølging og veiledning av nyutdannede og nytilsatte barnehagelærere. Det skal lages en plan for arbeidet. Veileder må ha erfaring og være kvalifisert til oppgaven.

Det anbefales at nytilsatte, nyutdannede barnehagelærere får en fadder som også skal bidra til å trygge og ivareta den nye i en introduksjonsfase. Dette bør ikke være den som er faglig veileder.

Barnehager kan samarbeide om veiledning. Det kan f.eks. etableres en felles veiledergruppe som gir tilbud til flere barnehager, og gir veiledning til nyutdannede barnehagelærere i de ulike barnehagene. Dette kan være en stor fordel spesielt i små barnehager, men også større barnehager kan ha fordeler av et slikt samarbeid.

Plan for oppfølging/veiledning i barnehagen

- Det skal være avsatt tid til veiledning innen planfestet arbeidstid, jf. Barnehageavtalen
- Veileder må få tid til forberedelse og gjennomføring av veiledningen
- Informasjon om "vår barnehage" - planarbeid, rutiner, etikk, samarbeid o.s.v.
- Veiledningen må ellers være tilpasset den nyutdannede sine behov og ønsker
- Veiledningen kan også ta utgangspunkt i tema som nevnt ovenfor.
- Den nyutdannede leverer veiledningsgrunnlag til sin veileder.

Referanser:

Nettside for nasjonalt nettverk for veiledning for nyutdannede lærere:

www.nyutdannede.no

Når starten er god - En artikkelsamling om veiledning av nyutdannede lærere i barnehage og skole:

http://www.udir.no/globalassets/filer/organisasjon-kompetanse/kompetanse/art.serie_net_07.pdf

Veiledning av nyutdannede kan du finne på Utdanningsdirektoratets sider:

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/veiledning-av-nyutdannede/>

Kunnskapsdepartementets veileder med prinsipper og forpliktelser for veiledning av nyutdannede nytilsatte som gjelder fra 10.09.2018 til 31.07.2021, beskriver og hvordan gode veiledningsordninger kan utformes og gjennomføres lokalt:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/0081e41fad994cfdbb4e0364a2eb8f65/veiledning-av-nyutdannede-nytilsatte-larere-i-barnehage-og-skole.pdf>

Litteratur

- Bergsvik, E.; Grimseth, G. & Nordvik, G. (2005): *Den første tiden i yrket*. Nordisk pedagogikk 25 (1) s. 67-78
- Bergsvik, E., Grimseth G. & Nordvik, G.(2004): *I hvor stor grad reflekterer lærerutdanningene den praktiske hverdagen nyutdannede lærere møter?* Magasin for ledere (2) s. 24-28
- Bergsvik, E.; Grimseth, G. & Nordvik, G. (2005): *Mottak av nyutdannede lærere*. Bedre skole (3) s. 67-78
- Hauge, S.(2001) *Man må ta så mange avgjørelser hele tiden*. Rapport fra pilotprosjekt om veiledning av nyutdannede lærere. HIO-rapport 2001 nr. 10.
- Larsen, A.S (2008). I.T Løkengard Hoel, B. Hansen, P. Jakhelln & Østrem (red.) *Det store spranget. Ny som lærer i skole og barnehage*. Trondheim: Tapir Akademisk forlag
- Tetzlaff, J. & Wagstaff, I. (1999) *Mentoring New Teachers i Teaching and Change*, 6 (5): 284-292
- Ødegård, E.(2005) *Veiledning av nyutdannede førskolelærere*. HIO-Hovedfagsrapport nr.1. Oslo. Høgskolen i Oslo

